

MAA-AINES- JA YMPÄRISTÖLUPAPÄÄTÖS KALLIOKIVIAINEKSEN OTTAMISEEN, LOUHINTAAN JA MURSKAUKSEEN SEKÄ YLIJÄÄMÄMAIDEN VASTAANOTTOON JA HYÖDYNTÄMISEEN (MAANKAATOPAIKKA) TILALLE PEURAKALLION KALLIOALUE 851-423-27-97, LAPIN ELINKEINO-, LIIKENNE- JA YMPÄRISTÖKESKUS, YLIRAUMO, TORNIO

ASIA Maa-aineslain (555/1981) 4 §:n sekä ympäristönsuojelulain (527/2014) 27 §:n mukainen päätös lupahakemuksesta, joka koskee 85 000 k-m³ maa-aineksen (kalliokiviaines) ottamista, louhintaa ja murskausta sekä ylijäämämaiden vastaanottoa ja hyödyntämistä (maankaatoaika) kymmenen vuoden aikana 5,6 hehtaarin alueelta. Päätös sisältää myös ratkaisun ympäristönsuojelulain 199 §:n ja maa-aineslain 21 §:n mukaisesta hakemuksesta toiminnan aloittamisesta ennen lupapäätöksen voimaantuloa.

HAKIJA Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
PL 8060
96101 Rovaniemi
Y-tunnus: 2296962-1

Yhteyshenkilö: Jesse Kananen, puh. 050 396 2000

ALUEEN SIJAINTI

Toiminta-alue sijaitsee Tornion kaupungissa Yliraumon kylässä tilalla Peurakallion kallioalue 851-423-27-97. Tila on Suomen valtion/Tielaitos Lapin tiepiirin omistuksessa. Alueelle kuljetaan Kalkkimaantieltä. Kiinteistö sijaitsee noin kilometrin päässä luoteeseen osoitteesta Kalkkimaantie 368-480.

ASIAN VIREILLETULO

Maa-aines- ja ympäristöluvan yhteiskäsittelyhakemus on saapunut Meri-Lapin ympäristölautakunnalle 4.3.2021, jolloin se on tullut vireille. Hakemusta on täydennetty 21.5.2021 toimittamalla naapurikiinteistöjen suostumukset suojavaikkeen siirtämiseen.

TOIMINTAA KOSKEVAT LUVAT JA ALUEEN KAAVOITUS

Hakemuksen mukaisella alueella on ollut Meri-Lapin ympäristölautakunnan myöntämä maa-aineslupa (12.4.2011 § 45), jonka voimassaolo on päättynyt 30.6.2021.

Länsi-Lapin maakuntakaavassa alue sijaitsee maa- ja metsätalousvaltaisella alueella (M). Peurakallion alue on merkitty myös maa-ainesten ottoalueeksi (EO). Alueella on voimassa Tornion kaupungin yleiskaava, jossa suunnitelma-alue sijaitsee metsävaltaisella alueella (M). Suunnittelualan koillispuolella

sijaitsee luonnonsuojelualue tai -kohde (SL) sekä kaakkoispuolella muinaismuistoalue tai -kohde (SM). Alueella ei ole asemakaavaa.

TOIMINTA-ALUEEN YMPÄRISTÖ

Hakemuksen mukainen alue sijaitsee olemassa olevalla kalliokiviaineksen ottamisalueella.

Hakemuksen mukainen alue ei sijaitse luokitellulla pohjavesialueella eikä valtakunnallisesti arvokkaalla geologisella muodostumalla. Alueen pinta- ja pohjamaa on kallioaluetta. Lähin luokiteltu pohjavesialue on Liakan 2-luokan pohjavesialue (1285125 B) noin 3 kilometrin päässä ottamisalueelta luoteeseen.

Natura 2000 –suojelualueverkostoon (SACFI1301904) ja soidensuojeluohjelmaan (SSO120513) kuuluva Rakanjänkkä sijoittuu lähimmillään noin 550 metrin päähän suunnitellusta ottamisalueesta. Eteläosa Natura 2000–suojelualueesta on yksityistä suojelualuetta. Lähin asutus on noin 1,2 kilometrin päässä ottamisalueelta kaakkoon. Alueen pohjoispuolella kulkevaan voimalinjaan etäisyys on vähimmillään noin 80 metriä.

Suunnitellulla kallionlouhinta- ja murskausalueella ei ole tiedossa olevia luonnonsuojeluasetuksen (160/1997) 20-22 §:n liitteen 3 (a) koko maassa rauhoitettujen kasvilajien esiintymiä, ei liitteen 4 uhanalaisten lajien ja erityisesti suojeltavien lajien havaintopaikkoja eikä luontodirektiivin (92/43/ETY) liitteen II a ja IV a eläinlajien eikä II b ja IV b kasvilajien havaintopaikkoja eikä suurten petolintujen pesäreviirejä (20.8.2021 laji.fi, Lajitietokeskus).

Tornionlaakson museon mukaan alueella ei sijaitse tunnettuja muinaismuistolain (295/1963) rauhoittamia muinaisjäänköksiä, joilla olisi vaikutusta maaines- ja ympäristöluvan myöntämiseen.

HAKEMUS JA OTTAMISSUUNNITELMA

Kalliokiviaineksen ottamistoiminta

Lapin ELY-keskus hakee lupaa ottaa 5,6 hehtaarin suuruiselta alueelta kalliokiviainesta 85 000 k-m³ kymmenen (10) vuoden aikana. Ottosyvyyks on 0-11 metriä. Aiemmin louhittua aluetta tullaan käyttämään työskentely- ja varastointikenttänä. Suunnitelma-alueen pinta-ala on 5,6 hehtaaria, johon sisältyy ottamisaluetta ympäröivät suojavyöhykkeet. Ottamisalueen pinta-ala on 4,3 hehtaaria, johon sisältyy ottamistoimintaan liittyvät toiminnot eli louhinta, murskaus sekä pintamaiden ja murskeen varastointi. Varsinainen louhinta-alue 1,9 hehtaaria, jonka sisäpuolelle sijoittuu varsinaisen kallion louhinta sekä pinta- maakerroksen luiskaus.

Varsinaisen louhinta-alueen koko on 1,9 hehtaaria. Louhittava alue on jaettu kahteen osa-alueeseen, jotka ovat määritetty alueella suoritettujen kivilaatu tutkimusten perusteella. Kiviaineksen laadun vaihdellessa, molemmilla osa-alueilla tulee tarvittaessa olemaan toimintaa kysynnän mukaan. Ottamistoiminta kuitenkin kohdistuu ensisijaisesti osa-alueelle 1. Louhinta etenee molemmilla osa-alueilla idästä länteen.

Osa-alue 1 (louhinta-alueen pohjoisosa, 0,9 ha) on ensisijainen ottoalue, koska siinä esiintyy asfaltin raaka-aineeksi hyvin soveltuvaa kiviainesta (emäksistä vulkaniittia). Osa-alueella 1 alin louhintataso on +14 (N2000). Louhinta tehdään joko yhdellä tai kahdella kertaa lopulliseen syvyyteen. Louhinnan aikana syvennys pidetään kuivana tarvittaessa vettä pumpaamalla. Syvennys täytetään ottotoiminnan jälkeen alueelle tuotavilla puhtailla maa-aineksilla, jolloin sadevedet pääsevät purkaantumaan alueen itäpuolella sijaitsevalle suoalueelle. Alueelle ei muodostu vesiallasta.

Osa-alueen 2 (louhinta-alueen eteläosa, 1 ha) kiviaines on heikompa (kalkkikiveä) ja soveltuu lähinnä täyttömaaksi ei vaativissa rakennuskohteissa. Osa-alueella 2 alin ottotaso on +19 (N2000). Osa-alueella 2 ei louhita syvennystä eikä suoriteta täyttöä.

Alueen pohjaveden pinnan tasoa ei tiedetä. Kallioisella alueella kalliopohjavesi liikkuu yleensä syvällä kallion rakosysteemeissä. Alueen itäpuolella sijaitsevalle suoalueella esiintyy maaperän pohjavettä arviolta noin +15...+17 (N2000). Osa-alueella 1 louhinta tehdään tasoon +14 (N2000), joka on mahdollisesti pari metriä alueen itäpuolella sijaitsevan suon pohjaveden pinnan tason alapuolella. Suon ja louhinta-alueen väliin jää 200 metrin levyinen kallioalue, joka ennakoarvion perusteella estää suon pohjavesien purkautumisen louhittavalle alueelle. Ottamisalue ja alin ottotaso merkitään maastoon ennen toiminnan aloittamista.

Ottamisalueen hulevesiä johdetaan alueen itäpuolella sijaitsevalle suoalueelle ojaa pitkin. Johtaminen tapahtuu suunnittelualueelle rakennettavan hulevesialtaan kautta. Suoalueelta vedet kulkeutuvat Ahvenjokeen noin 1,7 kilometrin päässä.

Alueen pintamaat kuoritaan kerrallaan muutaman vuoden ottotarvetta varten. Poistetut pintamaat välivarastoidaan ottamisaluetta ympäröivässä vallissa ottamisalueen länsi- ja pohjoisreunalla. Poistettuja pintamaita välivarastoidaan myös suunnitelma-alueen itä- ja eteläosissa vanhalla louhosalueella kasoissa. Pintamaavalli ja -varastokasat puretaan maisemoinnin yhteydessä.

Syntyvät jätteet lajitellaan erillisiin astioihin ja niitä säilytetään lukitussa varastokontissa. Vaarallisista jätteistä pidetään omaa kirjanpitoa.

Tukitoiminta-alue suojataan öljyjä läpäisemättömällä muovikalvolla. Alueen reunat korotetaan ja suojauksen päälle tulee 0,2-0,3 metrin hiekkakerros. Tukitoiminta-alueelle sijoitetaan tankkauspaikat sekä poltto- ja voiteluaineet. Polttoaineet säilytetään hyväksytyissä kaksoisvaipallisissa ja ylitäytön estimellä varustetuissa säiliöissä. Alueella säilytetään imeytysturvetta. Alueella suoritetaan työkoneiden huoltoja tarvittaessa.

Rajanaapurit ovat hyväksyneet louhoksen suoja-alueeksi 10 metriä rajasta.

Louhinta ja murskaus

Toiminta koostuu kiviainesten louhinnasta ja murskauksesta. Murskattava kalliokiviaines louhitaan alueelta. Louhinta suoritetaan pystysuorina kallioleikkauksina (5:1...7:1). Louhinta tehdään normaalia louhintakalustoa käyttäen, ja se suoritetaan yhdessä tai kahdessa kerroksessa. Louhintatyö koostuu porauksesta, kiven irrotuksesta (räjäytyksestä) ja rikotuksesta (louheen lohkarokkoa pienennetään murskauslaitokseen sopivaksi).

Poraus suoritetaan halutulla reikävälillä kerrallaan irrotettavaksi aiotulla alueella. Reikien määrään ja keskinäiseen etäisyyteen vaikuttaa muun muassa louhittavan kallion laatu ja rintausten korkeus, kerrallaan irrotettavan materiaalin määrä, käytettävä räjähdysaine sekä haluttu lohkarokko. Porareiät ovat halkaisijaltaan arviolta 76–89 mm. Porauskalusto valitaan louhintakohteen suuruuden ja aikataulun perusteella.

Murskauslaitoksena käytetään siirrettävää murskauslaitosta. Murskaus tehdään 2- tai tarvittaessa 3-vaiheisena, käyttäen esimurskainta, välimurskainta ja jälkimurskaimia sekä seuloja ja kuljettimia. Murskatoiminnassa tarvittava sähkö tuotetaan aggregaatilla. Louhinnan edetessä murskauslaitoksen paikka siirretään siten, että se sijaitsee mahdollisimman lähellä sen hetkistä louhosseinämää ja toiminta-aluetta.

Maankaatopaikka

Ylijäämämaiden vastaanotolle (maankaatopaikka) haetaan alle 50 000 tonnin vuotuiselle määrälle. Tuotavat maat voivat olla esim. maanrakennustoiminnassa syntyviä maita, joille tarvitaan loppusijoituspaikkaa. Alueelle ei tuoda pilaantuneita maa-aineksia.

Vastaanottotoiminta liittyy louhosalueen maisemointiin, sillä louhittavaa syvennystä osa-alueella 1 tullaan täyttämään tasoon noin +20...+21, jotta alueelle ei toiminnan jälkeen muodostu vesiallasta. Lisäksi alueen reunoille rakennetaan luiskat maa-aineksella. Ottamisalueelta arvioidaan poistettavan pintamaita noin 50 000 k-m³. On mahdollista, ettei muualta tuotuja maita tarvitse tuoda. Tarkka pintamaiden määrä selviää vasta niiden poistamisen myötä.

Toimintojen ajankohdat

Louhintaa ja murskausta tehdään alueella tarpeen mukaan 0-2 kertaa vuodessa. Yksi urakka kestää tavanomaisesti 0,5 – 2 kuukautta kerrallaan, minkä jälkeen alueella lastataan ja kuljetetaan kiviainesta. Räjäytyksiä tehdään muutamia kertoja vuodessa.

Porauksen toiminta-aika on arkipäivisin klo 7-21. Rikotuksen ja räjäytyksen toiminta-aika on arkipäivisin klo 8-18. Murskauksen toiminta-aika on arkipäivisin 7-22. Kuljetusten ja kuormausten toiminta-aika on arkipäivisin 6-22 ja lauantaisin 7-18. Aktiivisia toimintapäiviä ottoalueella on 0-80 päivää vuodessa.

Raaka-aineet ja polttoaineet

Toiminta-alueella tuotetaan mursketuotteita keskimäärin 20 000 tonnia ja maksimissaan 40 000 tonnia vuodessa.

Kevyttä polttoöljyä kuluu vuosittain 14,5-29 tonnia. Käytettävien räjähdysainesten määrää on vaikea ennustaa, mutta laskennallisesti räjähdysaineita kuuluu noin 700-1000 g/m³ irrotettavaa kalliota. Jokaista räjäytystä varten louhintaurakoitsija laatii räjäytyssuunnitelman. Räjähdeitä ei varastoida alueella.

Työkoneiden polttoaine varastoidaan tukitoiminta-alueella altaallisissa kaksoisvaipallisessa säiliössä, jonka koko on noin 500 l. Tukitoiminta-alueella säilytetään koneiden vaatimia öljytuotteita lukittavassa ja tiiviissä kontissa. Tukitoiminta-alueella varastoidaan myös lyhytaikaisesti vaarallisia jätteitä lukittavassa ja tiiviissä kontissa.

Kaivannaisjätteiden jätehuolto

Kaivannaisjätteiden jätehuoltosuunnitelman mukaan pintamaita kertyy noin 50 000 m³. Pintamaita käytetään suojarakenteissa ja maisemoinnissa.

Pöly- ja melupäästöt

Pöly, melu ja tärinä ovat lyhytkestoisia rajoittuen pienelle alueelle eikä niillä katsota olevan vaikutusta yleiseen viihtyvyyteen tai terveyteen. Alueen läheisyydessä ei ole pysyvää asutusta.

Pölyämistä aiheutuu alueella tapahtuvasta kallion poraamisesta, liikenteestä ja louheen murskaamisesta. Murskauksen ja kiviaineksen käsittelyssä sekä työmaateillä syntyvää pölyä vähennetään tarvittaessa kastelemalla pölyämisen estämiseksi. Kasteluvesi on joko alueelle kerääntynyttä vettä tai se tuodaan alueelle säiliöautolla.

Melua alueella aiheutuu ainoastaan toiminta-aikana. Melua syntyy kallion poraamisesta, räjäytyksistä, rikotuksesta, murskauksesta, seulonnasta, kuormaamisesta ja kuljetuksesta. Hetkittäisiä voimakkaampia melutapahtumia aiheutuu kallion räjäyttämisestä. Murskauslaitos ja muut toiminnot voidaan sijoittaa siten alueelle, että melun ohjearvot eivät ylitä.

Alueen jälkihoito ja myöhempi käyttö

Toiminnan päätyttyä alue siistitään ja alue palautuu metsätalousalueeksi. Alueelta poistetaan kaikki rakennelmat ja laitteet. Maisemointi tehdään koko alueella vasta ottotoiminnan päätyttyä.

Osa-alueen 1 syvennys (taso +14 (N2000)) täytetään alueelta aiemmin poistetuilla irtomailla tasoon +20...+21 (N2000). Täyttöihin käytetään mahdollisesti myös muualta tuotuja puhtaita ylijäämämaita. Louhoksen reuna-alueilla rakennetaan luiskat kaltevuuteen noin 1:2,5...1:3.

Alueelle istutetaan puusto, jonka tavoitteellinen istutustiheys on noin 2 500 kpl/ha. Alueen metsittämisessä otetaan huomioon ympäröivän maaston metsätyyppi.

Lupa aloittaa toiminta muutoksenhausta huolimatta

Luvanhakija anoo lupaa aloittaa kalliokiviainesten ottamistoiminta ja murskaus ennen kuin päätös on saavuttanut lainvoiman. Perusteluina todetaan, että

alueella on ollut ottamistoimintaa jo aiemmin, joten alue soveltuu maa-ainesten ottamiseen. Alueella on maakuntakaavassa merkintä EO, joka tarkoittaa maa-ainesten ottoaluetta. Ottamistoiminta ei myöskään aiheuta merkittäviä päästöjä tai ympäristövaikutuksia.

LUPAHAKEMUKSEN KÄSITTELY

Lupahakemuksesta tiedottaminen

Hakemuksen vireillä olosta on tiedotettu kuuluttamalla Tornion kaupungin verkkosivuilla 28.5.-7.7.2021. Asiakirjat ovat olleet saatavilla verkkosivuilla sekä Meri-Lapin ympäristöpalvelujen toimistossa. Hakemuksen vireilläolosta on ilmoitettu Kotikulmilla -lehdessä 2.6.2021.

Hakemuksesta on ilmoitettu kirjallisesti suunnitellun ottamisalueen naapuritilojen maanomistajille. Hakemuksesta on pyydetty lausunnot Tornionlaakson museolta sekä Lapin ELY-keskukselta.

Muistutukset ja lausunnot

Hakemuksesta on annettu määräaikaan mennessä kaksi lausuntoa.

Tornionlaakson museon lausunto 30.6.2021:

"Tilan louhittavalla alueella (alue 3) on tehty arkeologinen maastotarkastus 20.8.2020 (Itäpalo & Schultz, Keski-Pohjanmaan Arkeologiapalvelu). Tarkastukseen pohjautuen Tornionlaakson museo toteaa, että alueella ei sijaitse tunnettuja muinaismuistolain (295/1963) rauhoittamia muinaisjäännöksiä, joilla olisi vaikutusta maa-aines- ja ympäristöluvan myöntämiseen."

Lapin ELY-keskuksen lausunto 24.8.2021:

"Lapin ELY-keskuksen näkemyksen mukaan maa-ainesten ottaminen hakemuksen tarkoittamalla alueella voi olla mahdollista ilman, että siitä ennalta arvioiden aiheutuu ympäristölle maa-aineslain (MAL 3 §) tarkoittamia haittoja. Lupaharkinnassa tulee kuitenkin huomioida seuraavassa esitetyt asiat."

Kalliokiven ottoalue sijoittuu 550 m etäisyydelle Natura 2000 -alueen rajasta, joten Lapin ELY-keskus ei katso kiviainesten louhinnalla olevan haitallisia vaikutuksia Natura-alueen soiden vesitasapainoon, ei vesien hydrologiseen kiertoon eikä suojeluperusteena oleviin luontotyyppeihin ja kiiltosirppisammal-esiintymiin. Kalliokiviainesten louhinta ja murskaustoiminta ei heikennä merkittävästi Rakanjätkä Natura 2000 -alueen suojelun perusteena olevia luontoarvoja.

Maa-ainesten ottamistoiminta

Maa-ainesten otossa tulee ottaa turvallisuusnäkökohdat huomioon, mm. työaikaiset jyrkät luiskat. Räjähätyksistä ei saa aiheutua vaaraa tai haittaa. Häiritsevä melu ja pöly tulee estää. Mahdolliset polttoaineiden ja öljytuotteiden varastot, sekä työkoneiden huolto- ja säilytyspaikat tulee suojata tarkoituksen mukaisesti. Mahdolliset päästöt on välittömästi ilmoitettava valvontaviranomaiselle. Ottoalueen jyrkänteiden suojaaminen tulee tehdä riittäväällä tavalla.

Jätteiden, ylijäämämassojen ym. sijoittaminen ottamisalueelle ei ole sallittua. Alueella ei myöskään tule säilyttää työkoneita.

Murskaustoiminta

ELY-keskus korostaa huolellista toimintakulttuuria. Öljyjen tai muiden vaarallisten aineiden pääsy maaperään ja pohjaveteen tulee estää. Suojausratkaisujen tulee olla tiiviitä ja öljyjä kestäviä, eikä suojarakenteeseen saa päästä virtaamaan ympäristön hulevesiä. Tiiviille alustoille kertyvän veden hallinta tulee suunnitella siten, että vedet eivät pääse missään tilanteessa tulvimaan yli. Ympäristöön päässeet polttoaineet ja ympäristölle vaaralliset aineet on heti kerättävä talteen. Toiminnanharjoittajalla tulee olla esitettynä säilytyspaikka öljyiselle maa-ainekselle.

Jätteiden, ylijäämämassojen ym. sijoittaminen ottamisalueelle ei ole sallittua. Toiminnasta ei saa aiheutua epäsiisteyttä. Jätteitä ei saa polttaa tai haudata. Hyötykäyttöön kelpaava jäte on lajiteltava erilleen ja toimitettava hyödynnettäväksi. Alueella ei myöskään tule varastoida ongelmajätteitä.

Toimintajaksojen päätyttyä alue on siistittävä ja alueelta on poistettava koneet ja laitteet. Mikäli alueella havaitaan öljyä, tulee altaan massat vaihtaa puhtaisiin. Mahdolliset päästöt on ilmoitettava valvontaviranomaiselle. Toiminnan päättyessä suoja-alue tulee jälkihoitaa siten, että suojarakenteet puretaan ja alue palautetaan metsämaaksi. Mahdolliset pilaantuneet maat tulee toimittaa käsittelyyn.

Murskauslaitoksen melun ja pölyn leviämisen estämiseksi murskauslaitos tulee sijoittaa siten, että murskeen varastoalueet ja ottoalueen rintaukset lieventävät melun leviämistä ympäristöön.

Pintavedet

Toiminnasta ei saa aiheutua muutoksia alueen vesien laatuun tai määrään. Vesien johtaminen ei saa aiheuttaa vettymis- tai muuta haittaa ympäristöön. Pintavesien tarkkailu tulee toteuttaa vähintään hakemuksessa esitetyllä tavalla. Lupaviranomaiselle tulee tarvittaessa esittää tarkempi kuvaus vesien johtamisesta ja laadun tarkkailusta.

Ottamisalueen suojaetäisyydet

Vakiintuneen käytännön ja ympäristöministeriön uuden maa-ainesten ottamisen sääntelyä ja järjestämistä varten tehdyn oppaan (Maa-ainesten ottaminen – opas ainesten kestävään käyttöön, Ympäristöministeriön julkaisu, 2020:24) suositusten mukaan tulisi jättää seuraavat suojaetäisyydet:

- naapuritilan rajaan vähintään 30 m*
- asuttuun rakennukseen vähintään 300-600 m kallionottamisalueella (vähintään 500 m, jos alueelle tulee murskaamo)*
- maantielle vähintään 50 m tien keskilinjasta*

Jälkihoito

Ottamisalue tulee jälkihoitaa välittömästi ottotoiminnan päätyttyä, ja jälkihoitotoimenpiteet tulee yksilöidä lupapäätöksessä. On tärkeää, että jälkihoito- ja maisemointitoita tehdään alueella oton edetessä hakemuksessa esitetyn mukaisesti. Jälkihoitotoimia ovat alueen siistiminen, muotoilu ja pintamateriaalin

levitys, kasvillisuuden palauttaminen sekä alueelle soveltumattoman käytön estäminen.

Luiskat tulee muotoilla alueen turvallisuuden ja maisemanhoidon kannalta riittävän loiviksi. Myös mahdollisesti vedenpinnan alapuolelle jäävät luiskat tulisi muotoilla samaan kaltevuuteen vähintään kolmen metrin vesisyvyyteen saakka. Pintamateriaalina tulee ensisijaisesti käyttää alueen alkuperäistä pintakerrosta. Alkuperäisen pintakerroksen kangashumus ja sen alapuolella oleva rikastumiskerros tulisi kuoria ja varastoida erikseen ottamisalueen reunoille ennen toiminnan aloittamista. Pintamaat tulee levittää alueelle takaisin alkuperäisessä järjestyksessä.

Kasvillisuuden kannalta paras tulos saavutetaan, kun maan ylin orgaanista aineesta sisältävä humuskerros (kuntta) voidaan irrottaa ja levittää takaisin alueella laajoina mattoina. Pintamaiden varastointiaika tulisi olla mahdollisimman lyhyt, sillä pintakerroksen orgaaninen aines hajoaa nopeasti. Soveltuva varastointiaika on korkeintaan 2-3 vuotta. Vaiheistamalla ottaminen ja jälkihoito saavutetaan paras lopputulos.

Lapin ELY-keskus katsoo, että muualta tuotujen jälkihoitotöihin käytettävien maa-ainesten tulee olla puhtaita, ja niiden alkuperä tulee tarvittaessa pystyä osoittamaan. Lupa-ajan päätyttyä ottamisalueella ei tule olla maa-ainesvarastokasoja lainkaan, sillä ne estävät jälkihoidon toteuttamisen. Tiivistyneet tienpohjat ja varastokasojen pohjat tulee möyhiä ja pehmentää toiminnan loputtua, sillä tiivis maaperä läpäisee vettä huonosti ja vähentää siten muodostuvan pohjaveden määrää.

Lapin ELY-keskus suosittelee, että maisemoinnissa ja jälkihoitotöiden suunnittelussa käytetään päivitettyä maa-ainesopasta (Maa-ainesten ottaminen – opas aineiden kestävään käyttöön, Ympäristöministeriön julkaisuja, 2020:24.)

Lapin ELY-keskus kuitenkin muistuttaa, että vaikka etukäteen arvioiden pintatäi pohjavesiin kohdistuvia haittoja ei tulisikaan, on toiminnanharjoittaja vesilain mukaisessa vastuussa mahdollisista vesiin kohdistuvista haitoista ja siten velvollinen muun muassa tarvittaviin korjaus- ja korvaustoimenpiteisiin.

Ottamistoiminnan loputtua on pidettävä lopputarkastus. Luvan haltijan on tehtävä maa-ainelain 23 a §:n 1 momentissa tarkoitetun otetun aineksen määrää ja laatua koskeva ilmoitus lupaviranomaiselle vuosittain viimeistään tammiukuun 31. päivänä.

Hakijan vastineet lausuntoihin

Lapin ELY-keskuksen ja Tornionlaakson museon lausuntojen johdosta Lapin ELY-keskus on antanut vastineen 31.8.2021.

”Luvanhakijalla ei ole lausuttavaa kyseisiin Lapin ELY-keskuksen ja Tornionlaakson museon lausuntoihin liittyen.”

Maastokäynti toiminta-alueella

Ympäristötarkastaja Minna Karhunen ja vs. ympäristötarkastaja Lotta Mattila tutustuivat 27.8.2021 maa-aines- ja ympäristölupahakemusalueeseen maastossa. Varastointi- ja työskentelykentäksi osoitettu alue on päällystetty sora-murskeella ja alueella on joitain murskekasoja. Alueen pohjoisreunan kallio-alue on jäänyt jyrkäksi. Alueella on lammikko. Tuleva louhinta-alue on luonnontilainen.

RATKAISUOSA**VIRANOMAISEN RATKAISU**

Meri-Lapin ympäristölautakunta on tutkinut hakemuksen ja myöntää Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle:

- I) maa-aineslain 4 §:n mukaisen luvan 85 000 k-m³ maa-ainesten (kalliokiviaines) ottamiseen tilalta Peurakallion kallioalue 851-423-27-97
- II) ympäristönsuojelulain 27 §:n mukaisen ympäristöluvan kallion louhintaan ja murskaukseen
- III) ympäristönsuojelulain 27 §:n mukaisen ympäristöluvan maankaatopaikalle

Toiminnalle myönnetään myös ympäristönsuojelulain 199 §:n ja maa-aineslain 21 §:n mukainen lupa aloittaa toiminta ennen päätöksen lainvoimaisuutta määrätyn vakuuden (29 700 euroa) asettamisen sekä aloituskatselmuksen jälkeen.

Ottamisalueelle tulee olla riidaton kulku. Toimintaa tulee harjoittaa hakemuksessa esitetyn mukaisesti sekä noudattaen seuraavia lupamääräyksiä siinäkin tapauksessa, että hakemuksessa esitetty olisi ristiriidassa lupamääräysten kanssa:

LUPAMÄÄRÄYKSETMaa-ainesten määrä ja alueen rajat

1. Lupa koskee otettavan maa-ainesten kokonaismäärää 85 000 k-m³ kymmenen vuoden aikana. Kalliokiviaineksen ottaminen tulee tapahtua suunnitelmapiirustusten mukaisesti kaivualueen rajauksen sisällä. Suunnitelma-alueen pinta-ala on 5,6 hehtaaria. Ottamisalueen pinta-ala on noin 4,3 hehtaaria ja varsinainen louhinta-alue 1,9 hehtaaria. (MAL 11 §)
2. Alin ottamistaso on +14 (N2000). Ottajalla tulee olla aina tiedossa hyväksytty ottamistaso. (MAL 11 §)
3. Pohjaveden pinnan taso tulee olla hakijan tiedossa. Mikäli vettä joudutaan pumppaamaan pois louhoksesta, pumppausmäärän tulee olla alle 250

m³/vrk. Mikäli pohjaveden pinta on oletettua ylempänä ja louhokseen kertyy vettä pumppausmäärän ollessa alle 250 m³/vrk, tulee asiasta ilmoittaa välittömästi lupaviranomaiselle asian uudelleen käsittelemiseksi. Tiedot pohjaveden pinnan tasosta toimitetaan vuosiraportoinnin yhteydessä. (MAL 11 §, VNA 926/2005 6 §, YSL 17 §)

4. Sallittu ottamistaso, ottamisalueen sekä varsinaisen kaivualueen rajat on merkittävä selkeästi näkyviin. Merkinnot tulee olla käytettävissä koko ottamistoiminnan ajan. (MAL 11 §)
5. Maa-ainesten ottamisalue on järjestettävä siten, että alue on turvallinen siellä liikkujille ottamistoiminnan aikana. Jyrkät rinteet on suojattava ja merkittävä siten, että putoamisvaaraa ei ole. (MAL 11 §)
6. Ottamisalueen ja naapurikiinteistöjen rajan väliin tulee jättää vähintään 10 metrin suojavyöhyke, jonka tulee olla luonnontilainen. (MAL 11 §, NaapL 17 §)
7. Toiminnasta ei saa aiheutua haittaa naapurituloille. Toiminnasta ei saa myöskään aiheutua varaa tiealueelle tai tien käyttäjille. (MAL 11 §, NaapL 17 §)

Luonnonsuojelu

8. Alueella tapahtuva toiminta ei saa vaikuttaa lähialueiden luonnonsuojelualueiden luontoarvoihin. (MAL 3 §, LSL 64 a §)

Maankaatopaikka

9. Pilaantumattomia maa-aineksia saa sijoittaa pysyvästi rajatulle 4,3 hehtaarin ottamisalueelle (jäteluokka 17 05 04) enintään 49 900 tonnia vuodessa. Toiminta-aikana alueelle saa tuoda pilaantumattomia maa-aineksia yhteensä enintään 400 000 tonnia. Täytön korkeus saa olla enintään alkupe räiseen maanpinnan tasoon asti. Täyttöä voidaan käyttää myös loiventamaan jyrkkiä luiskia maisemointisuunnitelman mukaisesti. Täyttö tulee suunnitella maisemaan hyvin soveltuvaksi. (YsL 6 §)
10. Puiden kantoja ja muita selkeitä orgaanisia aineksia, ruoppausmassoja, rakenteiden purkamisesta syntyneitä jätteitä sekä pilaantuneilta alueilta kaivettuja aineksia ei tule sijoittaa maankaatopaikalle. Maa-ainekset on tarkastettava kuormaa vastaanottaessa. Mikäli alueelle tuodaan jätettä, jonka vastaanottoa ei ole hyväksytty tässä luvassa, on jäte viipymättä toimitettava sellaiseen jätteiden vastaanottopaikkaan, jonka ympäristöluvassa vastaavan jätteen vastaanotto on hyväksytty, tai jäte on palautettava jätteen haltijalle. (YsL 7, 20, 52 §)
11. Maankaatopaikalla on estettävä haitat ja vaaratilanteet, kuten sortumat ja penkereen puutteellinen vakavuus sekä veden lammikoituminen täyttöalueen painaumiin. Läjitys on toteutettava tiivistäen kerroksittain. (YsL 6, 52 §)
12. Luvanhaltijalla tulee olla tiedossa, mistä maa-ainekset tuodaan alueelle ja minkälaisia maa-aineksia alueelle tuodaan. Maa-aineksen kelpoisuus maankaatopaikalle on selvitettävä näytteenotolla, mikäli sen puhtaudesta

ei ole varmuutta. Valvontaviranomainen voi määrätä näytteenoton. Maankaatopaikalle sijoitettavien maa-ainesten sisältämien haitta-aineiden pitoisuuksien on oltava alle asetuksessa 214/2007 esitettyjen alempien ohjearvojen. (YsL 6, 7, 16, 17, 20, 52, 62 §, VNA 214/2007 4 §)

Aloituskatselmus

13. Luvanhaltijan on sovittava valvontaviranomaisen kanssa aloituskatselmuksen pitämisestä. Ottamistoimintaa ja maankaatopaikan käytön aloittamista ei saa aloittaa ennen kuin aloituskatselmus on pidetty. Tällöin tulee seuraavat toimenpiteet olla tehtyinä:

- ottamisalue ja varsinainen kaivualue merkittynä maastoon
- sallittu ottamistaso (N2000) merkittynä ottamisalueelle korkeusmerkinnöin
- vaaditut vakuudet jätetty. (VNA 926/2005 6 §)

Louhinta ja murskaus

14. Alueella saa tehdä porausta arkipäivisin maanantaista perjantaihin klo 7-21 välisenä aikana, rikitusta ja räjäytyksiä arkipäivisin maanantaista perjantaihin klo 8-18 välisenä aikana. Alueella saa tehdä murskausta arkipäivisin maanantaista perjantaihin klo 7-22 välisenä aikana. Muu toiminta, kuten kuormaaminen ja kuljetus ovat sallittuja arkipäivisin klo 6-22 välisenä aikana sekä satunnaisesti lauantaisin klo 7-18. (YSL 52 §, NaapL 17 §, VNA 800/2010 8 §)

15. Räjähdykset on mitoitettava ja räjäytysaineet valittava niin, että räjäytyksistä ja niistä aiheutuvasta tärinästä ei aiheudu vahinkoa tai haittaa alueen ulkopuolelle. Räjähdytysten suunnittelussa tulee huomioida, että kiviainesta ei sinkoudu missään tilanteessa naapurituloille. Toiminnanharjoittaja on vastuussa mahdollisten vahinkojen selvittämisestä, korjaamisesta ja korvaamisesta. Tarvittaessa tulee käyttää tärinämittareita. (YSL 52 §, VNA 713/2014 15 §, NaapL 17 §)

16. Alueelta louhittua kiviainesta voidaan murskata yhteensä enintään 40 000 tonnia vuodessa. Mikäli alueelle tuodaan jätteitä tai maa-aineksia, joiden vastaanottoa ei ole tässä hyväksytty, on jätteet viipymättä toimitettava hyväksytyyn vastaanottoaikaan. (YSL 52 §, VNA 713/2014 15 §)

17. Luvanhaltijan tulee huolehtia siitä, että kaikki alueella toimivat urakoitsijat ovat tietoisia tässä päätöksessä annetuista lupamääräyksistä. (MAL 11 §, YSL 52 §, VNA 713/2014 15 §)

Vesien johtaminen ja tarkkailu

18. Toiminta-alueelta poistettavat kuivatusvedet tulee johtaa selkeytysaltaan kautta purkuojaan. Vesien johtaminen ei saa aiheuttaa tulvan vaaraa tai vettymistä. Toiminnasta ei saa aiheutua muutoksia vesien laatuun tai määrään. Toiminnanharjoittaja on vesilain mukaisessa vastuussa mahdollisista vesiin kohdistuvista haitoista ja siten velvollinen muun muassa tarvittaviin

korjaus- ja korvaustoimenpiteisiin. Toiminnanharjoittajan on huolehdittava ojien kunnossapidosta sekä hoidosta. Louhoksesta pumpattavien vesien määrästä tulee pitää kirjaa.

Selkeytysallas tulee mitoittaa siten, että veden viipymä altaassa on riittävän suuri esimerkiksi kiintoaineksen poistamiseksi vedestä. Selkeytysaltaan pohja tulee rakentaa siten, että siitä on mahdollista poistaa kertyvä liete. Liete tulee sijoittaa siten, että se ei pääse valumaan ojiin tai pölymään kuivattuaan. Vesien johtamisjärjestelyjen toimivuutta on seurattava säännöllisesti. Mikäli vesien johtamisesta aiheutuu ennalta arvaamattomia seurauksia, luvan saajan on viivytyksettä ryhdyttävä tarpeellisiin toimenpiteisiin tilanteen korjaamiseksi. (MAL 11 §, YSL 7, 8, 16, 17, 52, 62 §, VNA 713/2014 15 §)

19. Louhoksesta pumpattavan veden laatua tulee tutkia selkeytysaltaasta purkautuvasta vedestä kerran vuodessa kesäkuussa tai aikana, jolloin näytteenotto on mahdollista. Näytteenotto ja analysointi on suoritettava ulkopuolisen asiantuntijan toimesta standardien mukaisesti. Vesinäytteestä tulee tutkia seuraavat parametrit: lämpötila, haju, pH, sähkönjohtavuus, sameus, sulfaatti, kokonaistyppe, ammonium, nitraatti, COD_{Mn}, kloridi ja öljyhilivedyt (C₁₀-C₄₀, määrittäysraja 50 µg/l). Analyysivalikoimaa ja tarkkailua voidaan tarkistaa lupa-aikana. Analyysitodistus toimitetaan vuosiraportoinnin yhteydessä. (MAL 11 §, YSL 7, 8, 16, 17, 52, 62 §, VNA 713/2014 15 §)
20. Pohjaveden pinnan taso ei saa laskea alueen toiminnan vuoksi niin, että se vaikuttaa lähialueiden luonnonsuojelualueiden pohjavesiin. (MAL 3 §, LsL 64 a §)

Melu ja pöly

21. Meluntorjunnassa on huomioitava myös läheiset luonnonsuojelualueet ja melulähteet on sijoitettava mahdollisuuksien mukaan toiminta-alueelle niin, että murskeen varastoalueet ja ottoalueen rintaukset lieventävät melun leviämistä ympäristöön. Melutaso ei saa toiminnan johdosta ylittää minkään kuuden tunnin jakson aikana klo 7-22 seuraavia ekvivalenttimelutason L_{Aeq}-arvoja: 55 dBA asuinkiinteistön piha-alueella ja 45 dBA loma-asumiseen käytettävillä alueella tai virkistys- tai luonnonsuojelualueella eikä klo 22-7 seuraavia ekvivalenttimelutason L_{Aeq}-arvoja: 50 dBA asuinkiinteistön piha-alueella ja 40 dBA loma-asumiseen käytettävillä alueella tai virkistys- tai luonnonsuojelualueella. Tarvittaessa melutaso on varmistettava mittauksin. (MAL 11 §, NaapL 17 §, VNA 993/1992 2, 6 §)
22. Toiminnasta ei saa aiheutua kohtuutonta pölyhaittaa tai muita haitallisia päästöjä ilmaan. Pölyn sitomiseen on kiinnitettävä huomiota. Tarvittaessa pölyämistä on estettävä kastelemalla vedellä tai laitteistojen koteloinnilla. Tarvittaessa hiukkaspitoisuus naapurikiinteistöillä on varmistettava mittauksin. (MAL 11 §, YSL 7, 52 §, VNA 713/2014 15 §, NaapL 17 §, VNA 79/2017)
23. Laitteistojen pölynkeräyslaitteet on pidettävä kunnossa. Pölylähteet on sijoitettava mahdollisuuksien mukaan toiminta-alueen alimmalle kohdalle.

Ellei haitallista pölyämistä voida muutoin estää, pölyä aiheuttava toiminta on keskeytettävä. (MAL 11 §, YSL 7, 52 § VNA 713/2014 15 §, NaapL 17 §)

Jätteet

24. Jätehuolto on järjestettävä niin, ettei toiminnasta aiheudu epäsiisteyttä, roskaantumista tai haittaa ympäristölle. Toimintajaksojen päätyttyä alue on siistittävä. Alueella ei saa polttaa tai haudata jätteitä. Jätteet tulee toimittaa asianmukaiset luvat omaavaan vastaanottoipaikkaan. Alueella ei saa varastoida ongelmajätettä. (MAL 11 §, YSL 16-17 §, JL 13, 28, 29, 31, 72, 73 §)

Turvallisuus ja onnettomuuksien ennalta ehkäiseminen

25. Luvan hakijan on nimettävä asiantunteva henkilö, joka vastaa toiminnan suunnittelusta, tarkkailusta, kirjanpidosta sekä ympäristöhaittojen torjunnasta. Vastuuhenkilön yhteystiedot on ilmoitettava Meri-Lapin ympäristöpalveluiden ympäristönsuojelulle. Nämä yhteystiedot on pidettävä ajantasaisina. (VNA 926/2005 6 §)
26. Tukitoiminta-alueelle keskitetään kaikkien polttoaineiden, öljyn ja muiden maaperän ja pohjaveden kannalta vaarallisten aineiden käsittely, tankkaus ja säilytys sekä tilapäinen työkoneiden säilytys. Toimintajaksojen päätyttyä alueelta on poistettava koneet ja laitteet. Tukitoiminta-alueen maaperä on suojattava allasmaisella tiivisrakenteella hakemuksessa esitetyn mukaisesti. Rakenteessa olevan HDPE-muovin tulee kestää öljyisiä aineita sekä soveltua maarakentamiseen. Tukitoiminta-alueen tulee olla riittävän iso. Ennen suojausrakenteen peittämistä tulee Meri-Lapin ympäristöpalveluille varata tilaisuus rakenteen tarkastamiseen. Öljytuotteita ei saa tuoda alueelle ilman hyväksytyjä suojarakenteita. Satunnaisetkaan päästöt eivät saa päästä maaperään ja sitä kautta pohjaveteen. Suojarakenteeseen ei saa päästä ympäristön hulevesiä. Mikäli öljyjen käsittely- ja tankkauspaikkojen suojausrakenteita ei rakenneta suunnitelman mukaisesti, tulee niiden rakenne hyväksyttävä valvojalla ennen tiiviiden alustojen rakentamista. Suojarakenteet on purettava toiminnan päättyessä. (VNA 800/2010 9 §, MAL 11 §, YSL 7, 16-17, 52 §)
27. Tukitoiminta-alueella varastoitavat polttoainesäiliöt on varustettava ylitäytönestimellä ja laponestolla sekä tankkauslaitteistot lukittavalla sulkuventtiilillä. Säiliöiden on oltava kaksoisvaippasäiliöitä, jotka on suojattava törmäysestein. Jakelulaitteen käyttö on estettävä silloin, kuin alueella ei työskennellä. Öljyä ja öljyistä vettä ei saa laskea maaperään, vaan öljyinen aines on toimitettava hyväksytyyn öljyisen jätteen vastaanottoipaikkaan. Öljyiselle maa-ainekselle tulee olla säilytyspaikka ennen sen toimittamista hyväksytyyn öljyisen jätteen vastaanottoipaikkaan. Toiminta-alueella on oltava riittävästi kemikaalivuotojen torjuntakalustoa (imeytysainetta sekä välineitä maahan valuneen aineen poistamiseksi välittömästi tiiviille reunalliselle alustalle). Tiiviille alustoille kertyvän veden hallinta tulee suunnitella siten, että vedet eivät pääse missään tilanteessa tulvimaan yli. (MAL 11 §, YSL 16-17, 52, 66 §)

28. Työkoneita ei saa huoltaa tai pestä toiminta-alueella. Alueella ei saa varastoida tai säilyttää ottamistoimintaan liittymättömiä koneita tai laitteita. Toiminta-aikojen ulkopuolella koneita ja laitteita ei saa varastoida alueella. (YSL 7, 16-17, 52, 66 §)
29. Jos tapahtuu öljy-, kemikaalivuoto tai muu ympäristön pilaantumisen vaara aiheuttava tapahtuma (kuten pölyä, melua tai muuta päästöä ympäristöön lisäävä häiriö), on välittömästi ryhdyttävä torjuntatoimiin, joilla vaara pilaantumisen leviämisestä saadaan poistettua. Ympäristöön päässeet polttoaineet ja ympäristölle vaaralliset aineet on kerättävä heti talteen. Häiriöstä johtuvaa päästöä aiheuttava toiminta on keskeytettävä heti ja häiriö on korjattava ennen toiminnan jatkamista. Jos toiminnanharjoittaja ei itse kykene varmasti torjumaan maaperän ja pohjaveden pilaantumista tai muuta vaaratilannetta, sen on heti hälytettävä pelastuslaitos apuun. Öljyvahingosta, jossa torjuntatoimet ovat tarpeen, on viipymättä ilmoitettava pelastuslaitokselle.

Häiriötapahtumasta on ilmoitettava Meri-Lapin ympäristöpalveluille mahdollisimman pian. Maaperän tai pohjaveden pilaantumisen vaaraa aiheuttavasta tapahtumasta on ilmoitettava mahdollisimman pian myös Lapin ELY-keskukselle. Työmaalla on oltava näkyvillä pelastuslaitoksen ja ympäristöviranomaisten yhteystiedot, jotta nopea tiedottaminen onnistuu. (MAL 11, VNA 800/2010 12 §, YSL 7, 15, 16, 17, 52 §, VNA 713/2014 15 §)

Vuosittainen kirjanpito ja raportointi

30. Maa-ainesluvan haltijan on tehtävä vuosittain tammikuun loppuun mennessä maa-aineslain 23 a §:ssä mainittu ilmoitus edellisenä vuonna otettujen ainesten määrästä ja laadusta. Ilmoitus tehdään NOTTO-tietokantaan. (MAL 23 §, VNA 926/2005 6, 9 §)
31. Toiminnanharjoittajan on pidettävä kirjaa laitoksen toiminnasta. Edellistä vuotta koskeva vuosiyhteenveto on toimitettava vuosittain maaliskuun loppuun mennessä Meri-Lapin ympäristöpalveluille. Vuosiyhteenvedosta tulee käydä ilmi vähintään seuraavat tiedot:
- alueelta louhitun kiviaineksen määrä ja toteutunut louhintasyvyys
 - murskatun kiviaineksen määrä
 - louhinnan ja murskauksen tuotantopäivät ja toiminta-ajat (pvm ja lukumäärät ja työskentelyajat)
 - räjäytysten ajankohdat ja käytetyt räjähdysainemäärät
 - tiedot alueelta poistoimitetun murskeen määrästä
 - tiedot varastossa olevasta murskatun ja murskaamattoman kiviaineksen määrästä vuoden lopussa
 - tiedot alueelle tuotujen pilaantumattomien maa-ainesten määrästä, lajista, alkuperästä sekä tuontiajankohdista
 - toiminnassa syntyneiden jätteiden määrät ja jätteiden toimituspaikat
 - polttoaineiden laatu ja käyttömäärät
 - toiminnan tarkkailusta saadut mittaus- ja tutkimustulokset (mm. selkeytsaltaasta lähtevän veden laatu, louhoksesta pumpatut vesimäärät ajankohtineen, kalliopohjaveden pinnan taso)

- vahingot, häiriö- ja poikkeustilanteet sekä korjaavat toimenpiteet.

Valvontaviranomainen voi tarvittaessa muuttaa raportointivelvoitteita. (YSL 52, 62 §, VNA 713/2014 15 §)

Maisemointi ja jälkihoito

32. Jälkihoito- ja maisemointitoimenpiteet on toteutettava koko toiminta-alueella (myös tukitoiminta-alueet) luvan voimassaoloaikana. Maisemoinnissa tulisi huomioida myös vanha ottoalue.

Ottamisalueen reunojen luiskaukset on mukautettava ympäristöön sopiviksi leikkauskuvissa esitettyjä periaatteita ja kaltevuutta, joka ei ole jyrkempi kuin 1:3, käyttäen. Myös mahdollisesti vedenpinnan alapuolelle jäävät luiskat tulisi muotoilla samaan kaltevuuteen vähintään kolmen metrin vesisyvyyteen saakka. Jo louhinnan suunnitteluvaiheessa on huolehdittava, että naapuritilojen rajaan jää riittävä suojaetäisyys ja luiskat ovat mahdollista toteuttaa 1:3 kaltevuudella. Luiskien verhoilussa voidaan käyttää alueen kiviainesta sekä muualta tuotua pilaantumatonaa maa-ainesta. (MAL 11, VNA 926/2005 6 §, YSL 52, 94 §, VNA 713/2014 15 §)

33. Alue on siistittävä toiminnan lopettamisen yhteydessä. Alueelle ei saa jättää maa-ainesvarastokasoja lupa-ajan päättyessä. Jätteitä, risuja ja kantoja ei saa haudata alueelle. (MAL 11, VNA 926/2005 6 §, YSL 52, 94 §, VNA 713/2014 15 §)

34. Koko toiminta-alue tulee metsittää. Tällöin alueella olevat tiivistyneet tienpohjat ja varastokasojen pohjat tulee pehmentää toiminnan loputtua. Alueelle tulee muodostaa mahdollisimman nopeasti uusi kasvualusta kuorittuja pintamaita käyttäen. Pintamateriaalina tulee käyttää ensisijaisesti alueen alkuperäistä pintakerrosta. Kuoritut pintamaat tulee levittää alueelle takaisin alkuperäisessä järjestyksessä. Alueen pintaverhoukseen voidaan käyttää muualta tuotua pilaantumatonaa eloperäistä/humusmateriaalia, kuten maatumutta turvetta. Jälkihoitotöihin käytettävien maa-ainesten alkupeurä tulee tarvittaessa pystyä osoittamaan. (MAL 11, VNA 926/2005 6 §, YSL 52, 94 §, VNA 713/2014 15 §)

35. Ennen lopputarkastusta on luvanhaltijan laadittava mittaustulosten perusteella ja lupaviranomaisen vaatimalla tarkkuudella alueelta kartta ja leikkauspiirustukset toteutuneista ottamistasoista sekä luiskien kaltevuuksista. Aineisto luovutetaan valvontaviranomaiselle viimeistään kaksi viikkoa ennen lopputarkastusta. (MAL 11 §)

36. Viimeistelytöiden jälkeen, ennen lupa-ajan päättymistä, on luvanhaltijan pyydettävä lopputarkastusta. (VNA 926/2005 6 §)

Paras käyttökelpoinen tekniikka ja ympäristön kannalta paras käytäntö

37. Toiminnanharjoittajan on seurattava toimialaansa liittyvien tekniikoiden kehittymistä ja otettava niitä soveltuvin osin käyttöön, jos näin voidaan vä-

hentää ympäristön pilaantumisen vaaraa tai jätteen syntymistä tai edistää jätteen hyötykäyttöä. (YSL 8, 52 §)

Vakuudet

Ennen maa-ainesten ottamistyön aloittamista luvanhaltijan on annettava Tornion kaupungille lupamääräyksien noudattamiseksi maa-aineslain 12 §:n mukainen **37 850 euron** vakuus. Vakuuden suuruus kallionottamisalueilla perustuu ottamisalueen pinta-alaan 6 000 euroa/hehtaari (5,6 ha) ja lisäksi otettavaksi esitettyyn maa-ainesten ottamismäärään 85 000 k-m³ x 0,05 euroa/m³. Vakuuden tulee olla voimassa siihen saakka, kunnes kaikki vaaditut jälkihoitotyöt on lopputarkastuksessa hyväksytty. Vakuuden on oltava yksilöity tätä lupaa koskevaksi. Lupaviranomainen voi tarvittaessa muuttaa vakuussummaa. (Maa-ainestaksa, voimassa 1.10.2020 lähtien)

Maankaatopaikan jätehuollon ja alueen jälkihoitotoimenpiteiden varmistamiseksi on toimitettava **16 000 euron** vakuus. Vakuuden tulee olla voimassa siihen saakka, kunnes lupaviranomainen on hyväksynyt maankaatopaikka-alueen jälkihoidon.

Hakijan on asetettava lisäksi lupamääräysten muuttamisen varalle **29 700 euron** vakuus (MAL 21 §), joka on edellisen luvan myöntämisen aikaan maa-ainesotto toiminnalle asetettu vakuus (29 700 euroa).

TOIMINTAA KOSKEVIA MUITA SÄÄDÖKSIÄ

Murskauksessa on noudatettava valtioneuvoston asetusta kivenlouhimoiden, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta (800/2010).

Räjähdysaineiden käytöstä jäävät jätteet ovat räjähdysvaarallisia tai muita vaarallisia jätteitä. Tällaisten jätteiden käsittelyssä on noudatettava niitä koskevia säädöksiä ja määräyksiä.

LUVAN VOIMASSAOLO JA LUVAN MUUTTAMINEN

Lupa on voimassa **30.8.2031** asti. Mikäli toiminta olennaisesti muuttuu tai laajenee, on toiminnalle haettava uusi lupa.

Toiminnalle myönnetään maa-aineslain 21 §:n ja ympäristönsuojelulain 199 §:n mukainen lupa aloittaa toiminta ennen päätöksen lainvoimaisuutta. Täytäntöönpano ei tee muutoksenhakua hyödyttömäksi, sillä kyseessä on olemassa oleva kallionottamisalue, jossa on ollut samanlaista toimintaa usean vuoden ajan. Toiminnan jatkaminen ei aiheuta sellaista merkittävää pysyvää vahinkoa tai haittaa, joka estäisi toiminnan aloittamisen ennen päätöksen lainvoimaisuutta. Valitusviranomainen voi kieltää päätöksen täytäntöönpanon.

LUPAA ANKARAMMAN ASETUKSEN NOUDATTAMINEN

Jos asetuksella annetaan tämän luvan määräystä ankarampia säännöksiä tai tästä luvasta poikkeavia säännöksiä luvan voimassaolosta tai tarkistamisesta, on asetusta luvan estämättä noudatettava.

PÄÄTÖKSEN PERUSTELUT

Yleiset perustelut

Maa-aineslain 6 §:n mukaan maa-aineslupa on myönnettävä, jos asianmukainen ottamissuunnitelma on esitetty eikä ottaminen tai sen järjestely ole ristiriidassa maa-aineslain 3 §:ssä säädettyjen rajoitusten kanssa. Maa-aineksia ei saa ottaa siten, että siitä aiheutuu kauniin maisemakuvan turmeltumista, luonnon merkittävien kauneusarvojen tai erikoisten luonnonesiintymien tuhoutumista, huomattavia tai laajalle ulottuvia vahingollisia muutoksia luonnonolosuhteissa tai tärkeän tai muun vedenhankintakäyttöön soveltuvan pohjavesialueen veden laadun tai antoisuuden vaarantumista, jollei siihen ole saatu vesilain mukaista lupaa. Asiaa harkittaessa on otettava huomioon myös lupamääräysten vaikutus.

Ympäristönsuojelulain (527/2014) mukaan luvan myöntäminen edellyttää, ettei toiminnasta asetettavat lupamääräykset ja toiminnan sijoituspaikka huomioon ottaen aiheudu yksinään tai yhdessä muiden toimintojen kanssa terveyshaittaa, merkittävää muuta ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa, maaperän tai pohjaveden pilaantumista, erityisten luonnonolojen huonontumista taikka vedenhankinnan tai yleiseltä kannalta tärkeän muun käyttömahdollisuuden vaarantumista toiminnan vaikutusalueella tai eräistä naapuruussuhteista annetun lain 17 §:ssä tarkoitettua kohtuutonta rasisitusta naapureille.

Valtioneuvoston asetuksessa kivenlouhimoiden, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta (MURAUS-asetus 800/2010) asettaa lähtökohtaisia määräyksiä toiminnan sijoittumisesta, tukitoiminta-alueesta, ilmaan johtuvien päästöjen ja niiden leviämisen rajoittamisesta ja meluntorjunnasta. Asetusta sovelletaan vähimmäisvaatimuksena silloin, kun toimintaan on oltava ympäristölupa.

Lupaharkinnan perusteet

Tämän hetkisen tiedon mukaan määräysten mukainen toiminta täyttää maa-aineslain, ympäristönsuojelulain sekä jätelain ja niiden nojalla annettujen säädösten vaatimukset ja toiminnassa voidaan noudattaa, mitä luonnonsuojelulaissa säädetään. Edellä mainitun perusteella maa-aines- ja ympäristölupa myönnetään.

Lausuntojen huomioiminen

Tornionlaakson museon lausunto on otettu huomioon lupaharkinnassa.

Lapin ELY-keskuksen lausunto on otettu huomioon lupamääräyksissä 5, 6, 7, 8, 14, 15, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 26, 27, 28, 29, 32, 33, 34, 36.

Lupamääräysten perustelut

Lupamääräykset 1-2, 4, 13, 16-17, 30-31

Lupamääräykset on annettu lupapäätöksen valvonnan toteuttamiseksi. Lupamääräykset ovat tarpeen myös luvanhaltijan omavalvonnan ja selvilläolovelvollisuuden toteuttamiseksi.

Lupamääräykset 2-3, 13, 18-20, 26-29, 37

Lupamääräykset on katsottu tarpeellisiksi maaperän sekä pinta- ja pohjavesien suojelemiseksi. Vesien puhtauden varmistamiseksi runsasvetisinä aikoina voi olla tarpeen selkeyttää alueelta pois johdettavista vesistä kivipölyä ja maa-ainesta. Vesinäytteenotto katsotaan tarpeelliseksi, jotta johdettavien vesien laatu on selvillä. Pilaantuneen maaperän puhdistamistapauksissa ELY-keskus on toimivaltainen viranomaisen.

Lupamääräys 4, 5, 25

Maa-ainesten ottamisen sekä toiminnan vastuuhenkilöstä ja alueen merkitsemisestä on määräykset turvallisuussyistä.

Lupamääräykset 4-8, 14-15, 21-23, 37

Lupamääräykset on annettu toiminnasta lähikiinteistöille ja mahdollisesti häiriintyvillä kohteilla aiheutuvien haittojen ehkäisemiseksi.

Lupamääräys 9

Lupamääräys on annettu maankaatopaikalle sijoitettavaksi hyväksytyin jätteen määrästä ja lajista.

Lupamääräys 10

Lupamääräys on annettu maankaatopaikalle sallituista sijoitettavista maa-aineksista. Orgaaniset ainekset eivät sovellu maankaatopaikan rakenteisiin. Pilaantuneet maa-ainekset ja muut jätteet voivat aiheuttaa ympäristön pilaantumisen vaaraa.

Lupamääräys 11

Lupamääräys 11 on annettu maankaatopaikan vahinkotilanteisiin varautumisesta ja niiden hoitamisesta.

Lupamääräys 12

Lupamääräyksellä varmistetaan maankaatopaikalle sijoitettavan maa-aineksen laadun täyttävän luvan mukaiset vaatimukset. Pilaantuneet maa-ainekset voivat aiheuttaa ympäristön pilaantumisen vaaraa.

Lupamääräys 24

Lupamääräys on annettu jätteistä mahdollisesti aiheutuvien haittojen ehkäisemiseksi.

Lupamääräykset 32-36

Lupamääräykset on katsottu tarpeellisiksi alueen jälkihoidon ja maisemoinnin onnistumiseksi.

Sovelletut säännökset

Maa-aineslaki (555/1981)

Valtioneuvoston asetus maa-ainesten ottamisesta (926/2005)

Ympäristönsuojelulaki (527/2014)

Valtioneuvoston asetus ympäristönsuojelusta (713/2014)

Valtioneuvoston asetus kivenlouhimojen, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta (800/2010)

Valtioneuvoston asetus melutason ohjearvoista (993/1992)

Valtioneuvoston asetus ilmanlaadusta (79/2017)

Laki eräistä naapuruussuhteista (26/1920)

Jätelaki (646/2011)

Muinaismuistolaki (295/63)

Luonnonsuojelulaki (1096/96)

Vesilaki (587/2011)

Valtioneuvoston asetus maaperän pilaantuneisuuden ja puhdistustarpeen arvioinnista (214/2007)

Maa-aineslain edellyttämistä tarkastus- ja valvontatehtävistä suoritettavat maksut, (hyväksytty Meri-Lapin ympäristölautakunta 21.2.2017, voimaantulo 1.3.2017)

Ympäristönsuojeluviranomaisen taksa, Meri-Lapin ympäristölautakunta 29.8.2017, voimaantulo 1.10.2017 (YsvoT)

KÄSITTELYMAKSU JA VALVONTAMAKSU SEKÄ NIIDEN MÄÄRÄYTYMINEN (MAL 23§)

Lupapäätöksen maksu määräytyy Meri-Lapin ympäristöpalveluiden maa-ainestaksan mukaan. Taksan 2 §:n mukaan suunnitelman tarkastuksen perusmaksu on 300 euroa ja lisäksi lupahakemuksessa otettavaksi esitetyn maa-ainesten kokonaismäärän mukaan 0,015 euroa/k-m³. Lupapäätöksen tarkastamisesta on luvan haltijan suoritettava **1 575 euroa**.

Taksan 6 §:n mukaan ottamisalueen rajakiinteistöjen kuulemisesta peritään 45 euroa jokaista kuultavaa kiinteistöä kohti, kuitenkin enintään 300 euroa/hakemus. Hakemuksen johdosta on lähetetty 8 kirjettä ottamisalueen rajakiinteistöjen omistajille. Hakemuksen kuulemisesta on luvan haltijan suoritettava **300 euroa**.

Kivenlouhinnan tai murskaamon ympäristöluvan käsittelymaksu on 2 200 euroa, josta maa-aines- ja ympäristöluvan yhteiskäsittelyssä peritään 50 prosenttia eli **1 100 euroa**.

Maankaatopaikan ympäristöluvan käsittelymaksu on 1980 euroa, josta maa-aines- ja ympäristöluvan yhteiskäsittelyssä peritään 70 prosenttia eli **1386 euroa**.

Yhteensä lupapäätöksen käsittelymaksu on **4361 euroa**. Lasku lähetetään erikseen Tornion kaupungin rahatoimistosta.

Ottamisen valvonnasta on luvan saajan suoritettava vuosittain Meri-Lapin ympäristöpalveluille luvan voimassaoloaikana taksan 4 §:n mukaisena **valvon-**

tamaksuna 425 euroa (0,005 euroa/m³ otettavaksi sallitun maa-aineksen kokonaismäärän mukaan 85 000 m³). Valvontamaksu on maksettava, kunnes lupamääräykset ovat tulleet täytetyksi ja loppukatselmus on pidetty, vaikka luvan voimassaoloaika olisikin kulunut umpeen tai lupa olisi peruttu (taksa 5 §). Vuosittaiset taksojen tarkistukset saattavat aiheuttaa muutoksia edellä mainittuihin valvontamaksuihin.

PÄÄTÖKSEN ANTAMINEN JA TIEDOTTAMINEN

Päätös annetaan 28.9.2021. Tieto päätöksestä annetaan kuulutuksella, joka julkaistaan Tornion kaupungin verkkosivuilla 28.9.2021. Kuulutus ja päätös liitteineen ovat nähtävillä valitusaikana 28.9.-4.11.2021. Tornion kaupungin verkkosivuilla osoitteessa www.tornio.fi kuulutukset sekä pyydettyä Meri-Lapin ympäristöpalveluiden toimistossa.

MUUTOKSENHAKU (YSL 84, 190 §, HIKL 14, 22 §)

Tähän päätökseen saa hakea muutosta Vaasan hallinto-oikeudelta viimeistään 4.11.2021. Valitusoisitus on päätöksen liitteenä.